

De aangifte van serviceverpakkingen

Deze infokaart is een aanvulling op de brochure 'Waarom aansluiten bij Fost Plus?' en bevat specifieke informatie over serviceverpakkingen. Deze infokaart is zowel bestemd voor de Belgische producenten en invoerders van serviceverpakkingen als voor de bedrijven die de aangifte van serviceverpakkingen overnemen van hun leverancier. U vindt een antwoord op volgende vragen:

- Wat zijn serviceverpakkingen?
- Wie is de wettelijke verpakingsverantwoordelijke voor serviceverpakkingen?
- Wanneer kunt u de uitvoering van de wettelijke verplichtingen overdragen of overnemen?
- Wat is een mandaat?
- Hoe beheert u de mandaten?
- Hoe vult u uw aangifte in?

1. Wat zijn serviceverpakkingen?

Wettelijke definitie

Een serviceverpakking is elke verpakking die gebruikt wordt op het punt van terbeschikkingstelling van goederen of diensten aan de consument, maar ook elke verpakking die van dezelfde aard is en die op dezelfde manier gebruikt wordt. Deze verpakkingen worden meestal pas aangebracht op het ogenblik van verkoop aan de consument.

Voorbeelden:

- broodzakken
- inpakpapier
- pizzadozen
- potjes voor fijne vleeswaren
- zakjes die meegegeven worden aan de kassa
- wegwerpdrinkbekers

Verdere toelichting over welke recipiënten serviceverpakkingen zijn of kunnen zijn, vindt u vanaf punt 9.

2. Wie is de wettelijke verpakingsverantwoordelijke?

De wettelijke verpakingsverantwoordelijken voor serviceverpakkingen zijn:

- De bedrijven die in België serviceverpakkingen produceren.
- De bedrijven die in België serviceverpakkingen invoeren.

3. Hoe kunt u zich als producent en/of invoerder in orde stellen?

Als producent en/of invoerder van serviceverpakkingen kunt u voldoen aan de wettelijke verplichtingen door aan te sluiten bij Fost Plus.

U kiest uit verschillende mogelijkheden:

- Zelf alle serviceverpakkingen aangeven.
- Uw klanten alle serviceverpakkingen laten aangeven.
- Zelf een deel van de serviceverpakkingen aangeven, terwijl uw klanten het andere deel op zich nemen.

Wettelijke verantwoordelijkheid

Bij een overheidscontrole moet de verpakingsverantwoordelijke aantonen dat hij zijn terugname- en informatieplicht vervult.

Voor serviceverpakkingen ligt de wettelijke aansprakelijkheid bij de producenten en invoerders, los van het al dan niet overdragen van de uitvoering van de verplichtingen.

Facturatie

Er zijn geen regels opgelegd voor de facturatie van de Groene Punt-bijdragen door de leverancier aan zijn klanten. De leverancier heeft de mogelijkheid om de Groene Punt-bijdragen:

- via een aparte lijn te vermelden op zijn factuur of
- in de verkoopprijs te verrekenen of
- niet te factureren aan zijn klanten.

Wanneer u zelf alle serviceverpakkingen aangeeft die u produceert en invoert, slaat u hoofdstukken 4, 5 en 6 over.

U gaat meteen naar hoofdstuk 7 'Aangifte'.

4. Wanneer kunt u de uitvoering van de wettelijke verplichtingen overdragen of overnemen?

De serviceverpakkingen die op de Belgische markt gebracht worden, zijn onderworpen aan de terugnameplicht in België.

Het is mogelijk dat u als producent en/of invoerder niet altijd weet of de verpakkingen die uw Belgische klanten afnemen, uiteindelijk als serviceverpakkingen zullen aangeboden worden aan consumenten in België.

Uw Belgische klanten kunnen immers:

1. De serviceverpakkingen **uitvoeren**.
2. De serviceverpakkingen **verkopen** aan Belgische bedrijven **zonder de eindbestemming te kennen**.
3. De verpakking gebruiken om **verpakte goederen in België te produceren**.

In geval 1. of 2. kunt u de aangifte overdragen aan uw klant.

In geval 3. gaat het niet om een serviceverpakking en is de producent van het verpakte product de verpakingsverantwoordelijke. Een mandaat is in dit geval dus niet nodig.

Als klant van een Belgische producent of invoerder van serviceverpakkingen weet u soms zelf niet of deze verpakkingen bestemd zijn voor consumenten in België. Overweeg in dat geval ook de overdracht van de aangifte.

5. Het mandaat

Wanneer u de aangifteplicht overdraagt, hebben zowel de mandaatgever als de mandaatnemer verplichtingen. Beide partijen moeten met elkaar het 'Mandaat voor serviceverpakkingen' afsluiten. Download dit contract op www.fostplus.be (deel ondernemingen).

Rang 1-mandaat

- Mandaatgever: Belgische producenten en/of invoerders van serviceverpakkingen.
- Mandaatnemer: Belgische klanten van Belgische producenten en/of invoerders van serviceverpakkingen.

Rang 2-mandaat

- Mandaatgever: Belgische klanten van Belgische producenten en/of invoerders van serviceverpakkingen.
- Mandaatnemer: Belgische bedrijven die afnemen van bedrijven die hun serviceverpakkingen aangekocht hebben in België.

Toegestane mandaten per serviceverpakking

Het is mogelijk dat u als leverancier met een welbepaalde klant voor een verpakking geen mandaat, voor een andere verpakking een rang 1-mandaat en voor een nog andere verpakking een rang 2-mandaat hebt.

Voorbeeld:

- U produceert in België wegwerpzakjes en verkoopt ze aan klant X. Die geeft ze enkel mee aan de kassa's in België. Voor deze serviceverpakkingen kunt u met uw klant overeenkomen geen mandaat te verlenen.
- U produceert in België plastic bakjes die u aan diezelfde klant X verkoopt. Die klant vertelt u dat hij ze niet allemaal voor de consumenten in België gebruikt. Voor deze verpakkingen kunt u met uw klant een rang 1-mandaat overeenkomen, want u bent zelf de verpakkingsverantwoordelijke.
- U koopt in België taartdozen en sloot hiervoor een rang 1-mandaat af met uw leverancier. U verkoopt deze taartdozen door aan uw klant X. Die zegt dat deze verpakkingen niet allemaal voor Belgische consumenten bestemd zijn. Voor deze verpakkingen kunt u een rang 2-mandaat overeenkomen, want u bent zelf klant van een Belgische verpakkingsverantwoordelijke.

U bent mandaatgever?

Als mandaatgever zet u de volgende stappen:

- **Sluit aan** bij Fost Plus. Download de toetredingsdocumenten op www.fostplus.be (deel ondernemingen) of vraag deze aan via onze helpdesk (members@fostplus.be of +32 2 775 03 58).
- **Verleen** uw klant, de mandaatnemer, **een mandaat** via het contract 'Mandaat voor serviceverpakkingen'. Download dit document op www.fostplus.be (deel ondernemingen).
- **Maak uw mandaten over aan Fost Plus** (zie hoofdstuk 6).
- **Doe de** nodige **aangiftes** bij Fost Plus en verstrek details over uw mandaatnemers (zie hoofdstuk 7).
- Vermeld per levering en/of facturatie aan de mandaatnemer welke verpakkingen in het mandaat zitten. Per verpakking meldt u de rang van het mandaat.

U bent mandaatnemer?

Als mandaatnemer zet u de volgende stappen:

- **Aanvaard het mandaat** van uw leverancier, de mandaatgever, via het contract 'Mandaat voor serviceverpakkingen'. Download dit op www.fostplus.be (deel ondernemingen).
- **Sluit aan** bij Fost Plus, uiterlijk 30 dagen na ondertekening van het mandaat. Download de toetredingsdocumenten op www.fostplus.be (deel ondernemingen) of vraag ze aan via onze helpdesk members@fostplus.be of +32 2 775 03 58.
- **Doe de** nodige **aangiftes** bij Fost Plus en geef details over de leveranciers die u een mandaat verleenden (zie hoofdstuk 7).

U kunt zowel mandaatgever als mandaatnemer zijn:

- mandaatgever: als u serviceverpakkingen in België produceert en/of invoert
- mandaatnemer: als u serviceverpakkingen aankoopt in België

6. Beheer mandaten

Het beheren van mandaten vraagt een continue opvolging doorheen het jaar.

De mandaatgever draagt de verantwoordelijkheid voor het beheer van de mandaten. Dit beheer is van groot belang wanneer, in het uitzonderlijke geval, de mandaatnemer zijn verplichtingen niet nakomt. In dat geval moet Fost Plus de mandaatgever hiervan kunnen verwittigen.

U beheert als mandaatgever uw mandaten online via de aangifte applicaties FostPack of ePack. Op www.fostplus.be vindt u eveneens de lijst terug van alle leden bij Fost Plus.

Wat als een mandaatnemer in gebreke blijft?

Een mandaatnemer blijft in volgende gevallen in gebreke:

- Wanneer hij zich niet aansluit bij Fost Plus.
- Wanneer hij geen aangifte indient.
- Wanneer hij zijn facturen bij Fost Plus niet betaalt.

Fost Plus informeert de mandaatgever hierover. De mandaatgever zal immers het mandaat dienen op te zeggen en de aangifte zelf moeten uitvoeren wanneer de mandaatnemer in gebreke blijft.

7. Aangifte

Enkel aangifte serviceverpakkingen

Als u enkel serviceverpakkingen aangeeft, gebruikt u de vereenvoudigde aangifte voor serviceverpakkingen.

Principes

Fost Plus heeft in samenwerking met de betrokken beroepsfederaties een aangiftesysteem uitgewerkt waarbij het volstaat informatie aan te geven per verpakkingsmateriaal en bijgevolg niet per individuele serviceverpakking.

Hoe vult u uw aangifte in?

- Vul uw naam en lidnummer in.
- Bepaal per verpakkingsmateriaal hoeveel kilogram u in uw eigen aangifte dient op te nemen (zie deel 1 van het aangifte document).

Het betreft alle serviceverpakkingen die u op de Belgische markt brengt, waarvoor u uw klanten geen mandaat gegeven hebt en:

- die u in België produceert of
  - die u rechtstreeks invoert in België of
  - waarvoor u van uw Belgische leverancier een mandaat gekregen hebt.
- In geval u minstens één mandaat verleend en/of gekregen hebt voor serviceverpakkingen, dan dient u gegevens over dit mandaat in te sluiten in uw aangifte (zie deel 2 van het aangifte document).

Hoe vult u de mandaten in?

Een onderscheid dient gemaakt te worden tussen de mandaten die u verleend en ontvangen hebt.

Voor de mandaten die u verleend hebt, vult u in het deel "mandaatnemers" per klant:

- bovenaan de gegevens van uw klant in
- per verpakkingsmateriaal en per mandaatrang het geleverde gewicht in

Voor de mandaten die u ontvangen hebt, vult u in het deel "mandaatgevers" per leverancier:

- bovenaan de gegevens van uw leverancier in
- per verpakkingsmateriaal en per mandaatrang het ontvangen gewicht in

Belangrijk

Wanneer u niet retroactief aansluit, is uw eerste aangifte een voorlopige aangifte. Het betreft een raming van datgene wat u vermoedt op te zullen nemen in uw definitieve aangifte. Anders dan bij de definitieve aangifte (die steeds betrekking heeft op het voorgaande kalenderjaar), dient u bij uw voorlopige aangifte geen informatie per mandaat te vermelden. U schat per situatie (mandaatgever en/of mandaatnemer) en per verpakkingsmateriaal het totaal gewicht dat u vermoedt te zullen opnemen in uw definitieve aangifte.

Aangifte service- en andere verpakkingen

Wie naast de serviceverpakkingen ook nog andere verpakkingen aangeeft, kiest uit onderstaande aangiftesystemen:

- Detailaangifte voor de service- en de andere verpakkingen.
- Aangifte van de serviceverpakkingen via het vereenvoudigd systeem 'aangifte serviceverpakkingen' en 'detailaangifte' voor de andere verpakkingen.
- Aangifte van de serviceverpakkingen via het vereenvoudigd systeem 'aangifte serviceverpakkingen' en 'forfaitaire aangifte' voor de andere verpakkingen.
- 'Omzetaangifte' voor alle verpakkingen, inclusief de serviceverpakkingen. Dit kan enkel als alle verpakkingen in de referentieaangifte zitten. Dit aangiftetype is slechts mogelijk vanaf de tweede aangifte.

Samenvatting - Mogelijke combinaties:

Serviceverpakkingen

- Detailaangifte
- Specifieke aangifte serviceverpakkingen
- Specifieke aangifte serviceverpakkingen
- Omzetaangifte

Andere verpakkingen

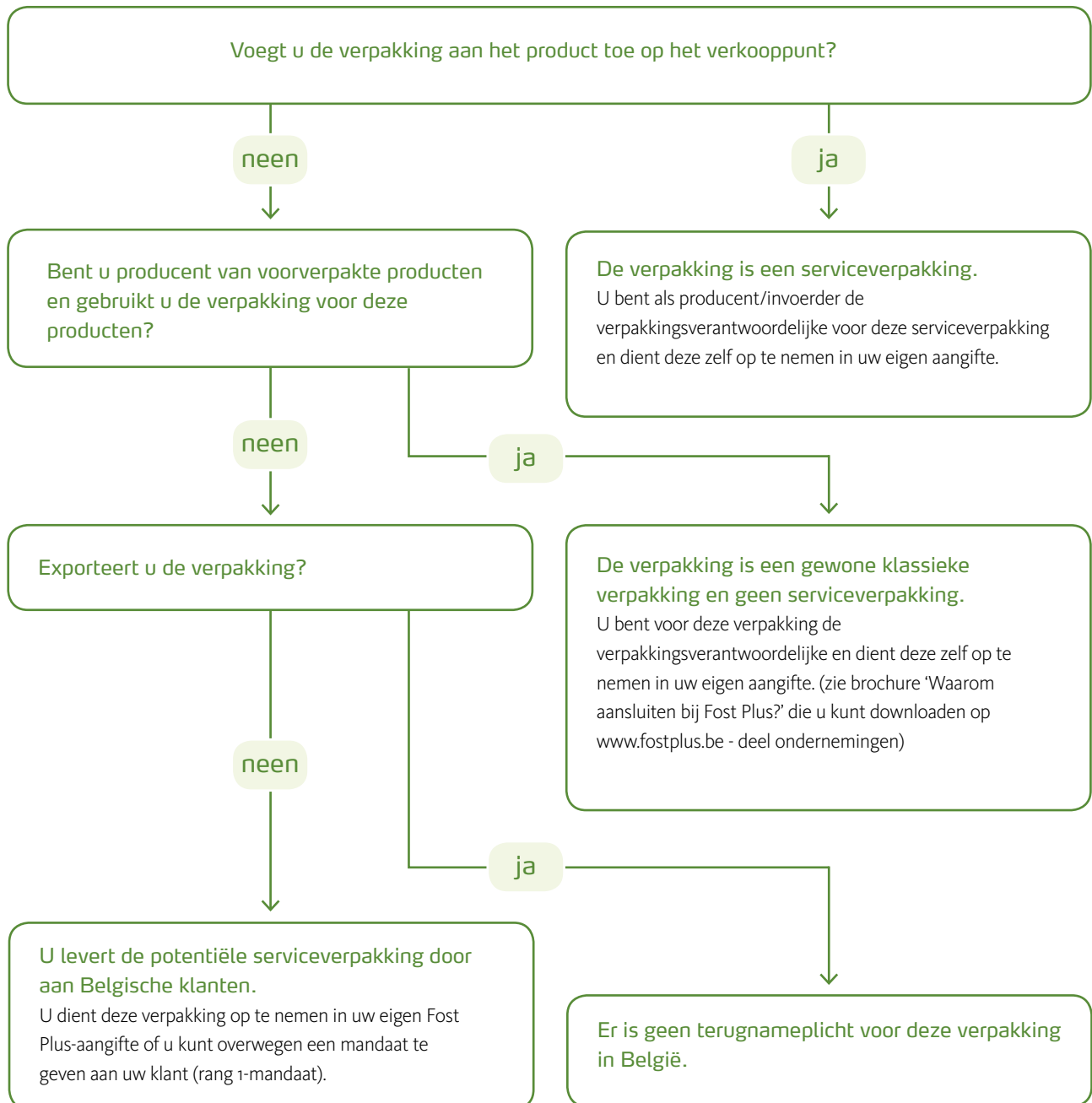
- Detailaangifte
- Detailaangifte
- Forfaitaire aangifte
- Omzetaangifte

Voor elk aangiftesysteem kunt u een aparte infokaart raadplegen met praktische informatie. Download deze op de website www.fostplus.be.

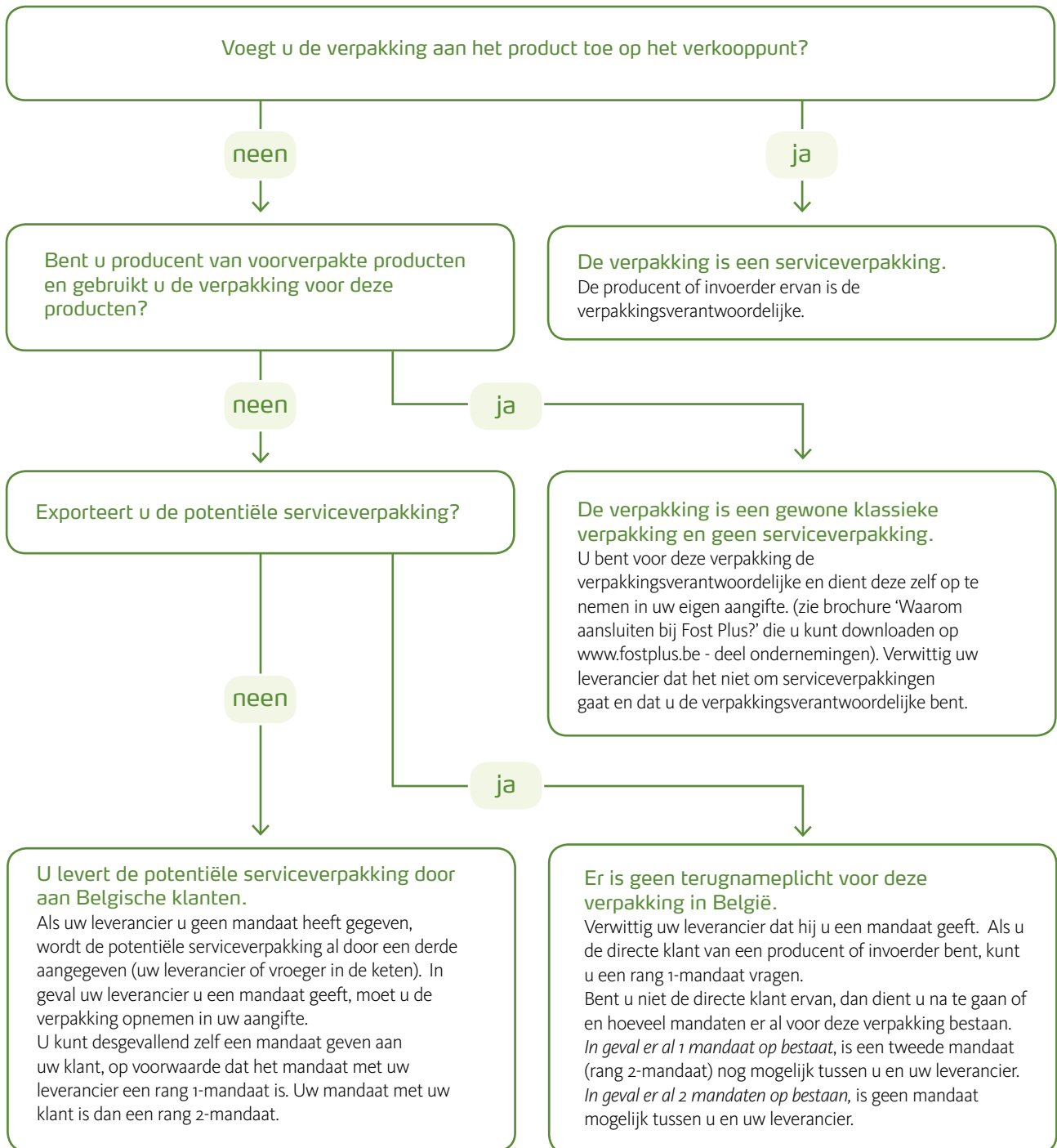
8. Beslissingsboom 'Serviceverpakkingen'

Deze beslissingsboom dient u voor elke verpakking afzonderlijk te gebruiken.

DEEL 1 : U bent producent of invoerder van de verpakking

DEEL 2 : U neemt de verpakking af van een leverancier in België

9. Toelichting categorieën recipiënten

9.1 Recipiënten die bestemd zijn om gebruikt te worden als product.

Recipiënten die bestemd zijn om gevuld te worden door huishoudens

Bepaalde recipiënten zijn bedoeld om door de huishoudens gevuld te worden. In dat geval zijn de recipiënten geen verpakkingen. Ze zijn immers niet bedoeld voor het insluiten, beschermen, verladen, afleveren en/of aanbieden van goederen over het traject van producent tot gebruiker of consument. Dat ze bedoeld zijn om door huishoudens gebruikt te worden, kan blijken uit het feit dat ze verkocht worden in kleine hoeveelheden of uit de typische consumentenverpakking van deze recipiënten. Een consumentenverpakking bevat dikwijls informatie bestemd voor de consument. Het gaat hier dan bijvoorbeeld over het aantal eenheden, de naam van de producent, de merknaam, de prijs,....

Voorbeelden:

- Aluminium schaalpjes die per 10-tal verkocht worden.
- Wegwerp drinkbekers verpakt per 10 stuks in een consumentenverpakking.
- Een rolletje diepvrieszakjes dat verkocht wordt in een typisch consumentenverpakking.

Gezien deze recipiënten geen verpakking zijn, is het Samenwerkingsakkoord hierop niet van toepassing. De consumentenverpakking rond de recipiënten is wel een verpakking onderworpen aan de terugnameplicht.

Tegenvoorbeeld:

- Blanco bakjes voor snacks of drinkbekers verpakt per 500 stuks, ook indien verkocht in de winkel. Grote volumes zijn niet bedoeld voor huishoudens, maar wel voor professionelen, zoals frituuruitbaters en snackbars.

Recipiënten die bestemd zijn om gebruikt te worden door bedrijven als product

Bedrijven en instellingen, zoals scholen, ziekenhuizen, verzorgingsinstellingen, OCMW's en gevangenissen kunnen een recipiënt voor een ander doeleinde gebruiken dan als verpakking. Het gaat hier over recipiënten gebruikt in ondernemingen waarbij er geen intentie bestaat om een product op de markt te brengen en er geen koppel 'verpakking-product' bestaat.

Voorbeelden:

- Aluminium schaalpjes gebruikt in laboratoria.
- Wegwerp drinkbekers ter beschikking gesteld aan personeelsleden op kantoor en waarbij er geen specifiek product wordt aangeboden.
- Wegwerpborden en -bekers gebruikt voor patiënten-maaltijden.

Gezien het niet over verpakkingen gaat, is het Samenwerkingsakkoord er niet van toepassing op.

Tegenvoorbeelden:

- Cateringbedrijven en traiteurs die keukens/kantines aanleveren en/of uitbaten in bedrijven en instellingen, zoals scholen, ziekenhuizen, verzorgingsinstellingen, OCMW's en gevangenissen of die particulieren aanleveren, hebben de intentie om producten op de markt te brengen. Wie de verpakingsverantwoordelijke is voor de gebruikte recipiënten, hangt af van de wijze waarop de recipiënten gevuld worden (zie punt 9.2 en 9.3).
- Recipiënten gebruikt in automaten (bijvoorbeeld wegwerpdinkbekers en de verpakkingen van de aangeboden producten).

9.2 Recipiënten die bestemd zijn om in een verpakking te worden gevuld te worden.

Recipiënten die bestemd zijn om in een verpakking te worden gevuld te worden voor het op de markt brengen van voorverpakte huishoudelijke producten, zijn verpakkingen, maar geen serviceverpakkingen.

De verpakkingverantwoordelijkheid voor deze verpakkingen ligt bij diegene die zelf producten verpakt in België (verpakkingverantwoordelijkheid type A).

Deze verpakkingen bevatten meestal commerciële en andere informatie over het verpakte product, zoals: de producent, de productnaam en/of het merk, de ingrediënten, het gewicht, het volume en/of het aantal stuks.

Voorbeelden:

- Kartonnen verpakking waarin diepvriesproducten worden verpakt, bijvoorbeeld pizzadozen waarop de naam van de producent staat, alsook de ingrediënten en het gewicht van de pizza.
- Plastic bakjes voor fijne vleeswaren waarop de naam van de producent staat, het type fijne vleeswaren, het merk en het gewicht van het product.
- Zakjes die definitief gesloten zijn, voor deze in de winkels terechtkomen, zoals een plastic zak aardappelen.

9.3 Recipiënten die bestemd zijn om in het winkelpunt te worden gevuld te worden.

Recipiënten die bestemd zijn om op het punt van terbeschikkingstelling aan de consument van goederen of diensten manueel gevuld te worden, zijn serviceverpakkingen. De Belgische producent of de invoerder van de serviceverpakking is de verpakkingverantwoordelijke (verpakkingverantwoordelijkheid type D).

Het begrip 'het punt van terbeschikkingstelling aan de consument' dient hierbij ruim geïnterpreteerd te worden en slaat niet alleen op de traditionele winkelpunten (bijvoorbeeld bakkers en slagers), maar ook op o.a. kramen (bijvoorbeeld hamburger- en bloemenkramen), beurzen, automaten en kantines.

Voorbeelden:

- Kassazakken.
- Kunststoffen potjes voor fijne vleeswaren bij de slager.
- Broodzakken.

10. Specifieke regeling draagtassen, servetten wegwerpborden en -bekers

Draagtassen

Er zijn drie 3 types draagtassen:

- eenmalige draagtassen,
- herbruikbare draagtassen en
- draagtassen die geen verpakking zijn

Eenmalige draagtassen

Eenmalige draagtassen zijn draagtassen, ontworpen voor eenmalig gebruik. Het betreft verpakkingen waarvoor zowel de terugname- als de informatieplicht geldt.

Herbruikbare draagtassen

Herbruikbare draagtassen zijn draagtassen die ontworpen zijn om hergebruikt te worden voor hetzelfde doel en waarvoor een systeem bestaat om de versleten draagtassen in te wisselen. Het betreft verpakkingen waarvoor geen terugname-, maar wel de informatieplicht geldt.

Draagtassen die geen verpakking zijn

Draagtassen gemaakt uit stevig materiaal, die ontworpen zijn om quasi onbepert hergebruikt te worden voor hetzelfde of een ander doel en waarvoor bijgevolg geen systeem van inwisselbaarheid bestaat, zijn geen verpakkingen. Mogelijke voorbeelden zijn: draagtassen uit nylon, katoen, jute, riet, geweven (kunst)stof. Voor dit type draagtassen geldt geen terugname-, noch informatieplicht, gezien het niet over verpakkingen gaat.

Servetten

Servetten worden beschouwd als een product en niet als een verpakking. Servetten bestemd voor fastfoodrestaurants, zelfbedieningszaken, bedrijfskantines, broodjeszaken, frietkramen, ... worden in de meeste gevallen apart aangeboden aan de klanten. In de minderheid van de gevallen wordt het servet gebruikt om iets in te verpakken en verpakt aan te bieden aan de klant.

Wegwerpborden en -bekers

Wegwerpborden en -bekers kunnen onderverdeeld worden op basis van hun uitzicht en hun bestemming.

Uitzicht

Wegwerpborden en -bekers die een merknaam en/of product- of bedrijfslogo bevatten verwijzend naar een product dat in het bord of in de beker wordt aangeboden, zijn serviceverpakkingen.

Wegwerpborden en -bekers met een bedrijfslogo of -naam niet verwijzend naar het verbruiksproduct dat in het bord of de beker wordt aangeboden, zijn geen serviceverpakkingen, tenzij specifieke bepalingen gelden o.b.v. bestemming (zie Bestemming).

Wegwerpbekers die geen naam, logo noch merk bevatten, zijn geen serviceverpakkingen, tenzij specifieke bepalingen gelden o.b.v. bestemming (zie Bestemming).

Bestemming

Wegwerpborden en -bekers die gebruikt worden o.a. op festivals, concerten, beurzen, treinen, in bioscopen, kantines, fastfoodrestaurants, frietkramen, vliegtuigen, ... om er producten in op de markt te brengen, zijn serviceverpakkingen.

Wegwerpbekers gebruikt in automaten zijn serviceverpakkingen.

11. Niet-exhaustieve lijst

Productnaam	Serviceverpakking	Verpakking, andere dan serviceverpakking	Niet-verpakking
Draagtassen	X eenmalige of herbruikbare voor hetzelfde doel		X gemaakt om quasi onbeperkt te hergebruiken voor zelfde of ander doel
Herbruikbare bakken gebruikt door particulieren om te winkelen			X
Brood-, broodjes-, stokbrood-, koeken- en sandwichzakken, incl. zakken in broodautomaten (papier, plastic, ...)	X		
Zakjes op rol ter beschikking gesteld in het winkelpunt (papier, plastic, ...), bijvoorbeeld fruit- en groentenzakjes,...	X		
Kip- en ribbenzakken	X		
Snoepzakken ter beschikking gesteld in het winkelpunt	X		
Bakjes, borden, dozen, potjes, schalen, schotels, flessen, bijvoorbeeld taart-, koeken- en pralinedozen, potjes voor charcuterie, salades of bereide maaltijden, friet-, fruit-, sausbakjes, ...	X gevuld in het winkelpunt/ door de winkelier	X gevuld in verpakking	X verkocht aan de consument
Cateringdozen en -schalen	X		
Wegwerpborden	X koppel product-verpakking		X verkocht aan de consument
Pizzadozen	X zonder productnaam en ingrediënten op de doos	X met productnaam, ingrediënten, gewicht, ... op de doos (bijvoorbeeld voor diepvriesproducten)	
Drinkbekers	X koppel product-verpakking (o.a. automaatbekers)		X geen koppel product-verpakking
Soep- en pastabekers gevuld in het winkelpunt/door de winkelier	X		
Geschenk- en inpakpapier en -folie gebruikt in het winkelpunt (cellofaan, kraft, papier, aluminium, ...), bijvoorbeeld bloemenfolie, rol aan de kassa in droogkuis, ...	X		
Duplexpapier gebruikt in het winkelpunt en om mee te geven, bijvoorbeeld voor vlees of kaas, ...	X		
Hoezen en kleerhangers gebruikt in droogkuis en wasserijen bestemd voor particulieren	X		
Ijsbekers gevuld in aanwezigheid klant	X		
Kleefband, koord, lint, bindgaren of -touw, strikken, ... gebruikt in het winkelpunt	X		
Servetten			X

Meer informatie nodig?

Surf naar www.fostplus.be (deel ondernemingen) voor meer informatie. U vindt er alle details over de andere aangiftesystemen en de brochure 'Waarom aansluiten bij Fost Plus?'.

